

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 marca 2023 r.

Poz. 2805

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.71.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 3 marca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

orzekam

nieważność § 1 pkt 2 lit o w zakresie zwrotu "od samochodów osobowych", § 2 ust. 1 w zakresie zwrotu "od samochodów osobowych" oraz § 8 ust. 2 uchwały nr LVII/606/2023 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 stycznia 2023 r. Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego podjęła uchwałę nr LVII/606/2023 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dalej jako "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40), art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 1 lutego 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawą prawną podjęcia uchwały jest przepis art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, ze zm.), dalej jako "ustawa" który upoważnia radę gminy do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ustawodawca dopuszcza w uchwale, o której mowa w ust. 3, ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3a ustawy). Zgodnie z art. 6r ust. 3d ustawy uchwała, o której mowa w ust. 3, określa także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę

odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako "Konstytucja RP", organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji RP obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W § 1 pkt 2 lit. o uchwały rada postanowiła, że punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych przyjmuje zużyte opony od samochodów osobowych.

W ocenie organu nadzoru, powyższy zapis w zakresie zwrotu "od samochodów osobowych" stanowi niedozwoloną modyfikację przepisów rangi ustawowej, gdyż zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w treści art. 6r ust. 3 i ust. 3a w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, selektywnemu zbieraniu/odbieraniu podlegają "zużyte opony". W świetle przywołanego powyżej art. 6r ust. 3a ustawy, w ocenianej uchwale dopuszczalne jest zatem wprowadzenie ograniczenia wyłącznie ilościowego w zakresie przyjmowania zużytych opon, bez wskazywania dodatkowych (np. rodzajowych) kryteriów ograniczających przekazywanie tych odpadów w ramach pobranej opłaty.

Organ nadzoru podziela w tym zakresie stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie wyrażone w wyroku z 1 czerwca 2021 r., II SA/Lu 216/21, CBOSA, w świetle którego: "Prawodawca miejscowy może ograniczyć zakres usług odbioru i przyjmowania odpadów komunalnych, ale tylko i wyłącznie w granicach przewidzianych w ustawie. W odniesieniu do zużytych opon kryterium stosowanym przy wprowadzaniu ograniczeń jest, zgodnie z art. 6r ust. 3a u.c.p.g., <<ilość>> opon, a nie ich rodzaj. Prawodawca miejscowy nie może zatem ograniczyć rodzaju zużytych opon, które są przyjmowane od właścicieli nieruchomości w zamian za pobieraną opłatę. Taką argumentację, bezsporną w świetle wykładni językowej, wspiera jeszcze argumentacja odwołująca się do wykładni celowościowej. Celem art. 6r ust. 3a u.c.p.g. jest możliwość przeciwdziałania przez prawodawcę miejscowego sytuacjom nadmiernego obciążania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Prawodawca miejscowy może zatem zabezpieczyć się przed sytuacjami, w których właściciele nieruchomości, w ramach tej samej opłaty, będą przekazywali nader duże ilości zużytych opon. Z punktu widzenia obciążenia systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych kluczowa jest więc ilość opon, a nie ich rodzaj".

Wobec powyższego, zdaniem organu nadzoru, zapis § 1 pkt 2 lit. o uchwały w zakresie zwrotu "od samochodów osobowych" został wydany z istotnym naruszeniem art. 6r ust. 3 i ust. 3a w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, konieczne jest zatem stwierdzenie nieważności uchwały w tej części. Konsekwencją stwierdzenia nieważności postanowienia § 1 pkt 2 lit. o uchwały jest również stwierdzenie nieważności § 2 ust. 1 uchwały w zakresie zwrotu "od samochodów osobowych".

W § 8 ust. 2 uchwały rada przyjęła: "Zgłoszenia, o którym [powinno być "których" - przyp. własny organu nadzoru] mowa w ust. 1 należy dokonać najpóźniej w dniu następnym po dniu wystąpienia niewłaściwego świadczenia usług".

W ocenie organu nadzoru, regulacja ta, w zakresie w jakim wskazuje termin dokonywania przedmiotowych zgłoszeń, została wydana z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 6r ust. 3 i ust. 3d ustawy. W ocenie organu nadzoru, przez wskazany w art. 6 ust. 3d ustawy "tryb" należy rozumieć ustaloną kolejność czynności prowadzących do załatwienia danej sprawy, jednakże nie oznacza on upoważnienia rady gminy do wyznaczania terminów zgłaszania przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego PSZOK. Ponadto należy wskazać, iż Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwestionował siedmiodniowe terminy, które bezpośrednio lub pośrednio powodowały niemożność złożenia reklamacji, a stosowne postanowienia umowne taki termin wyznaczające uznawane

były

za niedozwolone przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (por. wyrok z 22 maja 2007 r., XVII Amc 40/06, LEX). Jeżeli zatem siedmiodniowy termin nie może być wskazywany w umowie z konsumentem, to określenie takiego terminu w akcie prawa miejscowego również winno być kwestionowane, a tym bardziej winno być kwestionowane ustalenie terminu jeszcze krótszego.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje na występujące w uchwale wadliwe zwroty: "tekstylia i odzież" (§ 1 pkt 2 lit. n uchwały), "zabudowa jednorodzinna" (§ 6 uchwały), "zabudowa wielorodzinna" (§ 6 uchwały). Tymczasem ustawodawca posługuje się odpowiednio pojęciami: "odpady tekstyliów i odzieży" (art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy), "budynki mieszkalne jednorodzinne" (np. art. 6r. ust. 3b ustawy), "budynki wielolokalowe" (np. art. 6r. ust. 3b ustawy). Rada stanowiąc akt prawa miejscowego winna posługiwać się zwrotami ustawowymi.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego

Prezydent Miasta Ostrowa Wielkopolskiego